DOMSTOLENS DOM
17. maj 1994 *

I sag C-416/92,

H. ved advokat Georges Vandersanden, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 62, avenue Guillaume,

sagsøger,

mod

Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber ved Jean-Marie Stenier og Jan Inghelram, Revisionsrettens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Revisionsretten, 12, rue Alcide de Gasperi, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Revisionsrettens afgørelse af 12. oktober 1992 angående fastsættelse af efterladtepension til hende og hendes børn ved ægtefællens død, der indtraf i den periode, hvor han gjorde tjeneste som medlem af Revisionsretten,

har

* Processprog: fransk.

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene G. F. Mancini (refererende dommer), J. C. Moitinho de Almeida og M. Díez de Velasco samt dommerne C. N. Kakouris, R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Zuleeg, P. J. G. Kapteyn og J. L. Murray,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 13. oktober 1993,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 19. januar 1994,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 14. december 1992 har fru H., enke efter H., i medfør af EØF-traktatens artikel 173 anlagt sag med påstand om annullation af Revisionsrettens afgørelse af 12. oktober 1992, hvorved hendes ret til enkepension samt hendes forsørgelsesberettigede børns ret til børnepension blev endeligt fastsat.

2 H. var medlem af Revisionsretten. Han tiltrådte sin stilling den 17. oktober 1987. Den 15. marts 1992 omkom han ved en færdselsulykke under udøvelsen af sit hverv.

3 Artikel 16, stk. 1 og 2, i Rådets forordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 2290/77 af 18. oktober 1977 om lønningsregulativ for Revisionsrettens medlemmer (EFT L 268, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (Euratom, EKSF, EØF) nr. 1416/81 af 19. maj 1981 (EFT L 142, s. 1), har følgende ordlyd:

» 1. Enken og de forsørgelsesberettigede børn efter et medlem eller tidligere medlem af Revisionsretten, som havde opnået pensionsret ved sin død, oppebærer efterladtepension.

Denne pension udgør:

— til enken 60%

— til hvert faderløst barn 10%

— til hvert forældreløst barn 20%

af den pension, som medlemmet eller det tidligere medlem af Revisionsretten ihenhold til artikel 10 havde krav på ved sin død.

Hvis medlemmet af Revisionsretten er afgået ved døden under tjenesteperioden,

— udgør efterladtepension til enken 36% af den på tidspunktet for døden oppebårne grundløn;

— må børnepension til det første forældreløse barn ikke være mindre end 12% af den på tidspunktet for døden oppebårne grundløn. Såfremt der er flere

forældreløse børn, fordeles den samlede børnepension ligeligt mellem de berettigede forældreløse børn.

2. Summen af de således tillagte pensionsydelser til de efterladte kan ikke overstige den pension, som medlemmet eller det tidligere medlem af Revisionsretten havde ret til, og på grundlag af hvilken de er beregnet. I givet fald fordeles maksimumsbeløbet af de pensionsydelser til de efterladte, der kan tillægges, forholdsmæssigt mellem de pågældende på grundlag af de ovenfor angivne procentsatser.«

4 Den pension, som medlemmet eller det tidligere medlem havde ret til, fastsættes i henhold til artikel 10, stk. 1, der har følgende ordlyd:

»Pensionen udgør for hvert fulde tjenesteår 4,5% af den sidst oppebårne grundløn og for hver fuld måned 1/12 af dette beløb. Den maksimale pension udgør 70% af den sidst oppebårne grundløn.«

5 I den anfægtede afgørelse konstaterede Revisionsretten for det første, at afdøde, idet han havde udøvet sit hverv i fire år og fire måneder, ville have haft ret til en bruttopension på 19,5% af sin sidste grundløn, hvori der skulle fradrages bidrag til sygekasse og skat. På grundlag af dette beløb beregnede Revisionsretten i henhold til artikel 16, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 2290/77 det månedlige beløb, som skulle udbetales til afdødes to børn i børnepension. Da H. var afgået ved døden under tjenesteperioden, fastsatte Revisionsretten efterladtepensionen til hans enke i henhold til forordningens artikel 16, stk. 1, tredje afsnit, første led. Fra dette beløb trak Revisionsretten derefter bidrag til sygekasse og skat.

6 Da summen af efterladtepensionsydelser oversteg den pension, som H. havde opnået ret til i løbet af de fire år og fire måneders tjeneste, anvendte Revisionsretten artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 2290/77 og afkortede forholdsmæssigt enkens og de efterladte børns pension.

7 Til støtte for påstanden har fru H. gjort gældende, at der er sket en fejlagtig anvendelse af artikel 16 i forordning nr. 2290/77 og en tilsidesættelse af forbuddet mod forskelsbehandling.

8 Ifølge sagsøgeren skal hendes enkepension beregnes i henhold til de særlige bestemmelser i artikel 16, stk. 1, tredje afsnit, der finder anvendelse, når et medlem afgår ved døden under tjenesteperioden. Pensionsberegningen skal således baseres på »den på tidspunktet for døden oppebårne grundløn« og ikke på »pensionen, som medlemmet eller det tidligere medlem af Revisionsretten havde ret til« efter artikel 16, stk. 2. Følgelig skulle der ikke foretages den i artikel 16, stk. 2, omhandlede afkortning ved fastsættelsen af hendes rettigheder til efterladtepension.

9 Ifølge Revisionsretten derimod finder artikel 16, stk. 2, anvendelse på »summen af de således tillagte pensionsydelser«, dvs. i henhold til stk. 1. Afkortningen skal efter Revisionsrettens opfattelse således finde anvendelse på alle efterladtepensionsydelser til enker og efterladte børn, uanset om medlemmet er afgået ved døden under tjenesteperioden.

10 Ingen af de løsninger, der er fremført af sagens parter, fører til et acceptabelt resultat.

11 På den ene side medfører den konsekvente anvendelse af artikel 16, stk. 2 — selv i de tilfælde, hvor medlemmet er afgået ved døden under tjenesteperioden — for

eksempel, at der vil blive nægtet de efterladte enhver form for pension, hvis medlemmet afgår ved døden, før han har opnået ret til pension. Det kan vel antages, at denne ulempe gradvist forsvinder i løbet af tjenestetiden, men det forholder sig dog stadig sådan, at den ikke vil forsvinde fuldstændigt før efter det ottende tjenesteår, nemlig når medlemmet i henhold til artikel 10 får ret til en pension, der udgør otte gange 4,5%, dvs. 36%, af den sidste grundløn, den samme procentsats som den, der for enkens vedkommende er fastsat i artikel 16, stk. 1, tredje afsnit.

12 På den anden side ville, hvis man fulgte fru H.'s opfattelse — hvorefter artikel 16, stk. 2, kun finder anvendelse i det omfang, hvori efterladtepensionen beregnes på grundlag af artikel 16, stk. 1, andet afsnit — denne bestemmelse kun få betydning, som generaladvokaten har påvist i punkt 39 i sit forslag til afgørelse, i det tilfælde, hvor det afdøde medlem for eksempel efterlader sig en ægtefælle og over ti forsørgelsesberettigede børn. Det er kun i sådanne tilfælde, at sammenlægningen af de 10% for hvert efterladt barn kunne overstige den øvre grænse for det pensionsbeløb, det afdøde medlem ville have ret til.

13 I lyset af disse betragtninger og på baggrund af tilblivelsen af artikel 16 bliver spørgsmålet, hvad der er formålet med bestemmelserne i stykke 1, tredje afsnit, og stykke 2.

14 Det fremgår ved en gennemgang af de forskellige ændringer, der er foretaget i den pågældende forordning, at lovgiver har ønsket at tage særligt hensyn til enken i tilfælde af et medlems død under tjenesteperioden. Det fremgår imidlertid af de efterfølgende ændringer i pensionssatserne, at koncipisten af disse bestemmelser i øvrigt altid har sørget for, at summen af de berettigedes ydelser ikke kan overstige maksimumsbeløbet, som afdøde kunne have gjort krav på efter tjenestens ophør.

15 Udviklingen af reglerne om aflønning af medlemmer og tidligere medlemmer af de europæiske institutioner viser, at bestemmelser såsom artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 2290/77 fra begyndelsen havde til formål at finde anvendelse på samtlige tilfælde af beregning af efterladtepension og at sikre, at summen af disse pensionsydelser ikke overstiger medlemmets maksimale pension.

16 Da H. afgik ved døden under sin tjenestetid, er den øvre grænse for summen af de pensionsydelser, der er tillagt de berettigede efter ham, »den maksimale pension« i henhold til forordningens artikel 10, dvs. 70% af den sidste grundløn.

17 Idet Revisionsretten har betragtet den pension, H. ville have haft ret til på tidspunktet for sin død, som maksimumsbeløbet, og således har begrænset de pensioner, der skulle tillægges de berettigede, har den tilsidesat bestemmelserne i artikel 10 og 16 i forordning nr. 2290/77.

18 Revisionsrettens afgørelse af 12. oktober 1992 skal derfor annulleres.

Sagens omkostninger

19 Revisionsretten har tabt sagen og pålægges derfor at betale sagens omkostninger i medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 2.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) **Revisionsrettens afgørelse af 12. oktober 1992 om fastsættelse af fru H.'s ret til enkepension og hendes børns ret til børnepension annulleres.**

2) **Revisionsretten betaler sagens omkostninger.**

Due Mancini Moitinho de Almeida

Díez de Velasco Kakouris Joliet

Schockweiler Rodríguez Iglesias Zuleeg

Kapteyn Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. maj 1994.

R. Grass
Justitssekretær

O. Due
Præsident